

Úvod

Cílem této analýzy je zodpovědět otázku: „Existuje rok, ve kterém byl meziroční nárůst cen potravin výrazně vyšší než růst mezd (větší než 10 %)?“

Analýza zahrnuje porovnání meziročních změn cen potravin a růstu průměrných mezd v letech 2006–2018. Zaměřuje se na roky, kdy byl rozdíl mezi růstem cen potravin a růstem mezd výrazný. Zároveň zkoumá, které konkrétní potraviny měly největší nárůst ceny oproti mzdám.

Klíčová zjištění

1. Celkový přehled rozdílů mezi růstem průměrné ceny potravin a růstem průměrných mezd:

- V **žádném sledovaném roce** nepřesáhl průměrný meziroční růst cen potravin **10 %** oproti růstu mezd jako celek.
- Nejvýraznější rozdíl byl zaznamenán v roce **2013**, kdy ceny potravin vzrostly o 6,01 %, zatímco mzdy se snížily o -1,56 %, což představuje **rozdíl 7,57 %**.
- Podobně výrazný rozdíl byl v roce **2012**, kdy ceny potravin vzrostly o **4,44 %** více než mzdy.
- Při pohledu na kompletní data můžeme konstatovat, že ve sledovaném období (12 let) byl meziroční růst cen potravin vyšší než růst mezd v celkem 6 letech. Ve zbývajících 6 letech naopak růst mezd převýšil růst cen potravin.

1. Počet let a potraviny s nejčastějšími rozdíly přesahujícími 10 % oproti růstu mezd:

- **Máslo:** 4 roky
- **Pšeničná mouka hladká:** 4 roky
- **Chléb konzumní kmínový:** 3 roky
- **Konzumní brambory:** 3 roky
- **Mrkev:** 3 roky

1. Největší rozdíly mezi růstem cen potravin a růstem mezd v jednotlivých letech:

- **2007:** *Papriky* zdražily o **87,97 %** oproti průměrnému růstu mezd.
- **2008:** *Pšeničná mouka hladká* zdražila o **35,03 %** oproti průměrnému růstu mezd.
- **2012:** *Vejsce slepičí čerstvá* zdražila o **51,74 %** oproti průměrnému růstu mezd.
- **2013:** *Konzumní brambory* zdražily o **61,90 %** oproti průměrnému růstu mezd.

- **2018:** *Mrkev zdražila o 41,74 %* oproti průměrnému růstu mezd.

Závěr

Na základě analýzy lze konstatovat, že v letech 2006–2018 **nebyl žádný rok, kdy by průměrný meziroční růst cen potravin** jako celek výrazně (o více než 10 %) **překonal růst průměrných mezd**. Nicméně v některých letech a u konkrétních potravin, jako například *papriky* (2007), *konzumní brambory* (2013) či *vejce slepičí čerstvá* (2012), můžeme sledovat výrazný meziroční nátrůst ceny oproti růstu průměrné národní mzdy.

Pokud se zaměříme na potraviny, jejichž ceny nejčastěji překonaly růst mezd alespoň o 10 % (např. *máslo a pšeničná mouka hladká*, obě po čtyřech letech), lze předpokládat, že jejich vývoj může být ovlivněn sezónními faktory, jako je například zvýšená poptávka během vánočního pečení. Pro potvrzení této hypotézy by však byla nutná podrobnější analýza zaměřená na sezónní výkyvy a další související faktory.

S pozdravem,
Romana Bělohoubková